

ÅRSTIDER OCH TRADITIONER

Det här temabladet ger dig tips på material som finns hos Mediecenter Värmland inom temat "Årstider och traditioner"!

Filmerna är direktlänkade till SLI – ctrl-klicka på titeln och strömma/beställ!

OM MEDIECENTER VÄRMLAND

Mediecenter Värmland är länets gemensamma mediebänk!
Här kan alla medlemmar, från barnomsorg till vuxenfortbildning,
avgiftsfritt välja bland cirka 25.000 titlar.

Mediecenter Värmland tillhandahåller inköpt film, UR:s radio/tv-program och robotar. Hos oss kan du även beställa talböcker – vi har tillgång till mer än 100.000 böcker från Legimus.

HUR BESTÄLLER JAG?

Du hittar hela vårt utbud i vår internetkatalog sliplay.se/mediecentervarmland.

För att strömma eller beställa material via webben måste du skapa ett konto!
Har du några funderingar, ring oss på 010-833 10 60 eller skicka en e-post till
mcv@regionvarmland.se

OBS! Dina elever kan också göra konto på SLIPlay och strömma själva! (elevinloggning)

Gör så här för att skapa konto:

Gå till sliplay.se/mediecentervarmland. Klicka på "Bli medlem här". Fyll i dina uppgifter och klicka på "gå vidare". Du får nu en e-post med en länk som du ska följa. Där får du fylla i ytterligare några uppgifter samt välja lösenord. När du sparat är din registrering klar och så fort vi godkänt din registrering (under kontorstid) kan du börja använda ditt konto.

Du kan också välja något av de single-sign-on-alternativ som finns – ytterligare information om hur du gör hittar du [här!](#)

Dina elever kan också göra egna konton på sliplay.se/mediecentervarmland och strömma programmen direkt i sina datorer, smartphones eller iPads. En annorlunda läxa kanske...?
De skapar sina konton på samma sätt som pedagogerna och när detta är klart måste du godkänna deras konto. Du hittar deras ansökningar under "elevregistreringar" på din SLI-Play-inloggning (under ditt namn). OBS! Godkänn bara de elever som är dina!

[Här hittar du en lathund för dina elever!](#)

Målgruppen är en rekommendation från oss och leverantören. Det är du som pedagog som avgör för vilka åldrar du vill visa filmen!

HELA ÅRET:

Filmer:

Tofsmesens år

Vi följer den lilla tofsmesen under ett år, från att den kläcks ur skalet på våren, lär sig flyga, samlar vinterförråd och klarar vintern i skogen, till att den får egna ungar ett år senare. Berättelsen är skriven i dagboksform av Bisse Falk. Uppläsare: Tuvalisa Rangström.

Speltid: 5x11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande.

Djuren på djuris i naturen

Naturen är bäst! Det är vännerna på Djuris överens om. Följ med när Ull, Satsumas och alla de andra ger sig ut på äventyr i naturen. Ämnen som behandlas är exempelvis allemansrätt, årstidsväxlingar, djurs anpassningar, kännetecken och grundläggande fakta om några vanliga arter samt hur man kan visa hänsyn och trivas ute i naturen. Syftet är att inspirera till egna

naturupplevelser och uppmuntra barn att värna om sin närmiljö. Serien riktar sig primärt till förskoleklass men den fakta som presenteras är grundad på läroplanens centrala begrepp för både förskoleklass och åk 1–3. Serien finns även teckenspråkstolkad samt syntolkad. Till serien finns också [16 djurgåtor](#) samt [5 musikvideos](#).

Speltid: 16x9 min. **Målgrupp:** 6–9 år. **Utförande:** Strömmande.

Djuren och årstiderna

Vi följer olika djur genom årstiderna vår, sommar, höst och vinter. Djuren föds, växer och blir stora. Kycklingarna och grodorna utvecklas från ägg till fullvuxna djur och lammen växer till baggar och tackor. Hur lever de när det är väldigt varmt eller väldigt kallt? Vad äter de när snön kommer? Och hur ser biets år ut? Följ djuren genom årstidsväxlingarna i naturen!

Speltid: 4-9 min. **Målgrupp:** 6-9 år. **Utförande:** Strömmande.

Vad är årstider?

Varje år har fyra årstider: höst, vinter, vår och sommar! Men vad är en årstid egentligen? Varför blir det olika årstider? Hur påverkar årstiderna oss människor, djur och växter?

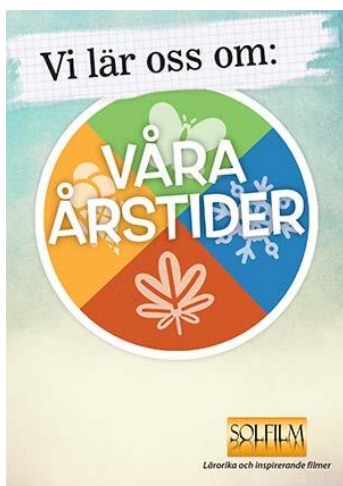
Speltid: 3 min. **Målgrupp:** från 7 år. **Utförande:** Strömmande.

Tidens gång

Varje sekund, minut, timme, dag och år går tiden. Tiden påverkar oss alla - växt som levande varelse, ung som gammal. Professor Lunatus berättar vad som är viktigt att veta om tidens gång. I olika avsnitt får du veta mer om Sebastians dag, högtider, mått, årstider, klockor och mycket mer.

Speltid: 40 min. **Målgrupp:** från 7 år. **Utförande:** Strömmande.

Vi lär oss om – våra årstider

Varje år har fyra årstider: höst, vinter, vår och sommar! Men vad är en årstid egentligen? Varför blir det olika årstider? Hur påverkar årstiderna oss människor, djur och växter? Det ska vi lära oss mer om! Kapitel: - Inledning - Vad är årstider? - Höst - Vinter - Vår - Sommar – Sammanfattning

Speltid: 14 min. **Målgrupp:** 7–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Jorden – klimat, växtlighet, årstider

Länge fanns en tro att solen rörde sig runt jorden. Men från 1500-talet började den heliocentriska världsbilden ta form via Copernicus, Galilei och Kepler. Med 3D-grafik skildras hur jordens rotation och omloppsbana fungerar med koppling till hur vi räknar våra dygn och år. Jordaxelns lutning påverkar årstider och jordens klimatzoner; den tropiska, subtropiska, tempererade samt polarzonen. Den globala luftcirkulationen och vindarna i atmosfären förklaras också, liksom deras inverkan på vädret, väderlek och växtlighet.

Speltid: 45 min. **Målgrupp:** från 10 år. **Utförande:** Strömmande.

Eleverna kan göra egna konton och strömma media på vår SLIPlay-sida!
Här hittar du en [lathund](#) till hur man skapar elevkonto!

De åtta årstidernas land

I åtta årstider följer vi naturens och djurens liv och utveckling i Sápmi. Hur är det att leva i ständigt mörker eller ständigt ljus? Djuren och naturen i norra Sverige har anpassat sig till årstidernas förändringar. En resa med dansande norrsken, polarnatt, midnattssol, och sprakande höst.

Speltid: 6x14 min. **Målgrupp:** 10–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Natur – Sveriges årstider & klimatzoner

Sverige har fyra olika årstider och har olika klimattyper som indelas i zoner. Vi får reda på vad som utmärker sig i zonerna och hur de påverkas av vindar från andra länder. Skillnaden från norr till söder är stor.

Speltid: 2 min. **Målgrupp:** från 10 år. **Utförande:** Strömmande.

VÅREN:

Filmer:

Amanda längtar – Våren

Det är vinter. Men Amanda längtar till våren med blommor och fåglar som kommer tillbaka. Naturbilder från svensk natur i norr och söder. Finns även på jiddisch, kirundi, arabiska, persiska, kurdiska/kurmanji, turkiska, bosniska, amhariska, ukrainska samt syntolkat.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 0–5 år. **Utförande:** Strömmande.

Varmt, kallt och mittemellan – Vår

Vad är vår? Det kan man ha olika åsikter om, men meteorologer och biologer har sina idéer. Vår är i alla fall årstiden mittemellan vinter och sommar. Nu vaknar blommor och träd och flyttfåglarna kommer tillbaka. Däggdjur och insekter har brättom och vädret kan vara både varmt och kallt.

Speltid: 10 min. **Målgrupp:** 6–9 år. **Utförande:** Strömmande.

Vårblommor

När blommorna kommer på våren vaknar allt till liv igen efter den långa och mörka vintern. Men vad är det för blommor vi kan se och vad heter de? Följ med så får du veta var de trivs och deras latinska namn. Blåsippa, Vårkrokus, Vårlök, Påsklilja, Maskros, Gullviva, Blåstjärna, Vitsippa, Tussilago, Snödroppe, Liljekonvalj, Stor Nunneört.

Speltid: 14x2 min. **Målgrupp:** F-9 år. **Utförande:** Strömmande.

Vårens blommor – Vitsippa, Blåsippa, Tussilago

De tre tidigaste vårblommorna i naturen är blåsippa, vitsippa och tussilago. De är alla förberedda med knoppar som är färdiga redan under hösten - så när värmen och ljuset kommer tillbaka går det snabbt att veckla ut sina blad. Förr i tiden trodde man att vissa blommor kunde bota sjukdomar. Tussilago betyder häva hosta på

latin. Idag vet vi att det inte är bra för levern att äta tussilago. Blåsippans jordstammar är väldigt gamla - de kan vara flera hundra år. Den sprider sig främst via frön och är fridlyst. Vitsippa och tussilago får plockas. I klippet får vi lära oss mer om de tre vanligaste vårblommorna.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Våren – blommor i trädgården

På våren ser vi många olika blommor i trädgårdarna. De finns där med alla olika färger och storlekar. Många är lökväxter. En del av trädgårdens blommor växer även vilt i naturen och en del har vi människor förädlad och planterat. Bland de blommor vi tittar närmare på är Krokus, Svalört, Scilla, Gullviva, Tulpan, Vårlök, Narcisser, Vintergäcka, Gullviva och Snödroppe.

Speltid: 3 min. **Målgrupp:** 6–9 år. **Utförande:** Strömmande.

Vår – en årstid

Våren är för många en efterlängtat årstid. Då kommer ljuset och värmen tillbaka. Naturen vaknar till liv och knoppar blir till blad och blommor. Vintern släpper sakta taget och isarna smälter. Vilka är de första vårtecknen och vad är egentligen pollen som så många allergiker mår dåligt av? I filmen möter vi tre tjejer som åker runt på sina elsparkcyklar och upptäcker flera

vårtecken. Vi lär oss varför vi har årstider och att många djur vaknar upp efter vinterdvala. Flyttfåglarna kommer tillbaka och runtomkring oss hör vi fåglarnas sång. Varför är vädret så ostadigt i april och vad sår man när vårbruket startar? Filmen tar ett helhetsgrepp och visar tydligt olika vårtecken som tillhör årstiden och de tre månaderna, mars, april och maj.

Speltid: 13 min. **Målgrupp:** 6–9 år. **Utförande:** Strömmande.

Våra årstider – Vår

Varje år har fyra årstider: höst, vinter, vår och sommar! Men vad är en årstid egentligen. I detta utbildningsklipp ska vi få veta mer om våren.

Speltid: 3 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Svensk folktro – Våren

Till folktron hör sådant som inte stämmer med religiösa läror eller vetenskap. Folktro är en tro på övernaturliga väsen och saker. Övernaturliga väsen kan likna människor eller djur men har speciella egenskaper. De övernaturliga kunde göra sådant som människor skulle vilja men inte kunde. Samtidigt var de lite farliga och man fick inte reta upp dom. Folktron handlade om hur

man med hjälp av det övernaturliga kunde bota sjukdomar, vinna kärlek, skydda sitt hus mot ont, få lycka med skörden eller skydda sina djur. Förr trodde man att det var särskilt mycket trolldom och otyg i farten under de stora högtiderna. Det gällde speciellt påsken. I den här filmen får vi veta en hel del om påsken och fastlagstiden. Varför klär vi ut oss till påskkärringar? Varför tänker vi stora eldar, både till påsk och valborgsmäss? Vi tar oss tillbaka nästan 200 år i tiden och tittar in i en herrgård för att se och höra hur folktron påverkade barn och vuxna på den tiden. Hur husmamsell Agnes och hennes dotter Alma förbereder påskens firande. Vi får höra vad pigan Hilda och hennes son Olof säger om häxorna som flyger till Blåkulla - de tror nämligen på att häxor finns.

Speltid: 14 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Svenska högtider – vår

I Sverige firas många högtider under året. I det här utbildningsklippet går vi igenom några av de högtider som firas under våren. Bland annat får vi lära oss att påskveckan har sitt ursprung i kristendomen.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi Alla hjärtans dag

Den här korta filmen handlar om Alla hjärtans dag, en högtid som handlar om olika sorters kärlek. Vi får veta hur och varför man firar Alla hjärtans dag, eller Valentine's Day, som den också kallas. Vi får veta mer om högtidens ursprung. Vi får också veta varför man skriver kärleksbrev på Alla hjärtans dag. Varför heter högtiden Valentine's Day och vilken koppling

finns det med helgonet Sankt Valentin i Italien? Filmen tar också upp varför traditionen firas just den 14 februari och varför traditionen firades i England redan på medeltiden. Vi träffar Jonatan som undrar hur allt kring Alla hjärtans dag hänger ihop.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Varför firar vi alla hjärtans dag?

I Sverige kallas den 14 februari alla hjärtans dag medan den på engelska kallas Valentine's Day (Valentindagen). Men hur hänger det ihop? Det finns många spännande berättelser om den här dagen, och de går ända tillbaka till antiken...I utbildningsklippet berättar vi om hur och varför man firar dagen. Du får även se några exempel som har med folktro och traditioner att göra.

Speltid: 20 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Varför firar vi fettisdagen?

Semlan har en lång historia. Under trehundra år har den gått under olika namn, som till exempel hetvägg, fastlagsbulle och fettisdagsbulle. Så varför firar vi fortfarande fettisdagen, som från början hörde ihop med den kristna fastan före påsk? I det här utbildningsklippet berättar vi bland annat om semlans historia, fastans betydelse, hur man gör en semla och hur den

förändrats över tid. Du får även veta historien om varför semlan kallas för "kungamördare".

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 9–15 år. **Utförande:** Strömmande.

Varför firar vi påsk?

I det här utbildningsklippet berättar vi om påskan - en av de största kristna högtiderna. Du får veta varför vi äter ägg, får besök av påskkäringar, ger bort påskägg och mycket mer.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi påsk

Den här korta filmen handlar om Påskan, en högtid som firas av de flesta i Sverige. Vi får veta hur och varför man firar Påsk. Vi får veta mer om högtidens ursprung inom folktron, kristendomen och judendomen. Vi får veta varför påskan präglas av ägg och kycklingar, påskris, och påskharar. Filmen tar också upp när högtiden firas och varifrån traditionen med påskkäringar kommer. Vi träffar Jonatan som undrar hur allt kring Påskan hänger ihop.

Speltid: 6 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Våra högtider – Påskan – den religiösa

Under mars eller april månad händer något särskilt varje år. En stor och viktig högtid äger rum. Inom judendomen kallas högtiden för pesach och den kristna kyrkan kallar den för påsk. Påskan är den största högtiden inom kristendomen och handlar om Jesu lidande men också glädjen i hans seger över döden. Inom judendomen firar man israeliternas uttåg ur Egypten. I filmen deltar präster från de tre största inriktningarna inom kristendomen, samt en rabbin från judendomen och hjälper oss svara på och resonera om frågeställningarna: - Vad gör vi under påsk och pesach? - Vilka dagar firas under påskan? - Varför firar vi påsk? - Varifrån härstammar påsk och pesach? - Vilken betydelse har påsk och pesach idag?

Speltid: 16 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Våra högtider – Påskan – i folktron

När vi hör ordet påsk så tänker säkert många av oss på påskägg, påskkäringar, påskeld och så påskharen förstås. En del av traditionerna kommer från folktron och det är det som filmen handlar om. Vi äter massor av ägg och får kanske också dekorerade pappersägg fyllda med godis som presenter. Ibland gömmer en hare äggen så barnen sedan får leta efter dem och det

är egentligen en symbol för fruktsamhet, för naturen som vid påsk åter börjar vakna till liv. Visste du att det engelska ordet för påsk "Easter" kommer av den forntida germanska fruktbarhetsgudinnan Eostre? Påskharen ser dock inte likadan ut överallt, exempelvis i Australien är det i stället en punggrävling som gömmer äggen. Filmerna är skrivna av en etnolog, författare och forskare som också deltar i filmerna och hjälper oss svara på och resonera om frågeställningarna: - Hur firar vi påsk? - Varför firar vi påsk? - Hur har vi firat påsk genom åren? - Varifrån kommer seden med påskkäringar? - Varför målar vi påskägg och leker med dem? - Varför lägger påskharen ägg?

Speltid: 13 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Påskris

I detta kunskapsklipp får vi veta varför man har påskris under påskan.

Speltid: 1 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Påsklammet

I detta kunskapsklipp får vi veta lite om varför vi äter lamm under påskan och vad traditionen kommer ifrån.

Speltid: 1 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Varför firar vi valborg och första maj

Den 30 april firas valborgsmässoafton, och då tänds eldar överallt i Sverige. Men visste du att valborg är en väldigt gammal tradition, en av de äldsta vi har i Sverige? I det här utbildningsklippet lär du dig flera orsaker till att vi firar valborg. Vi tar också reda på varför vi firar den första maj. Utbildningsklippet är uppdelat i två delar: Del 1 berättar varför vi firar valborg

(00:00-01:50) - Del 2 berättar varför vi firar första maj (01:51-SLUT)

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi - Valborg

Den här korta filmen handlar om Valborg, eller Valborgsmässoafton, som högtiden också heter. Vi får veta hur och varför man firar Valborg. Filmen berättar om högtidens ursprung. Vi får veta varför man samlas kring en stor eld utomhus. Filmen tar också upp varför studenter samlas och att man sjunger vårsånger. Vi träffar Lizzie som undrar varifrån traditionerna kommer och varför man firar Valborg.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi - Första maj

Den här korta filmen handlar om Första maj, en högtidsdag som idag inte har någon religiös koppling. Vi får veta hur och varför man firar Första maj. Filmen berättar om högtidens ursprung. Vi får veta varför man går i Första maj-tåg. Filmen tar också upp varför Första maj är internationella arbetarrörelsens dag och varför det säljs majblommor. Vi träffar Lizzie som

undrar över varifrån traditionerna kommer och varför man firar Första maj.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Majblomman, Valborg och Första Maj

Inleds med ett avsnitt om majblomman och dess initiativtagare Beda Hallberg. När började allt och varför ska man köpa en majblomma? Filmen fortsätter med Valborg - vem var Valborg och varför firar vi Valborgsmässoafton? Dagen efter den första maj är arbetarnas dag över hela världen. Efter ett historiskt avsnitt följer vi ett nutida demonstrationståg i Sundsvall.

Speltid: 12 min. **Målgrupp:** från 9 år. **Utförande:** Strömmande.

Varför firar vi Kristi Himmelfärdsdag?

Kristihimmelfärdsdagen är en av svenska kyrkans viktigaste dagar. Den firas alltid på en torsdag, 40 dagar efter påsk. I det här utbildningsklippet får du veta hur och varför vi firar högtiden, samt vilka andra traditioner som är vanliga denna dag.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi – Kristi Himmelfärd

Den här korta filmen handlar om Kristi Himmelfärd, en ljus högtid. Vi får veta hur och varför man firar Kristi Himmelfärd. Filmen berättar om högtidens ursprung. Vi får veta varför högtiden heter just Kristi Himmelfärd och när man firar den. Filmen tar också upp att man gärna gör utflykter och dessutom går och fiskar just den här helgen. Vad har göken och gökotta

med Kristi Himmelfärd att göra? Vi träffar Lizzie som undrar över varifrån traditionerna kommer och varför man firar Kristi Himmelfärd.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Pingst

I detta kunskapsklipp får vi reda på vad Pingst är och varför man firar den kristna pingsten.

Speltid: 1 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi pingst

Den här korta filmen handlar om Pingst, en högtid med kristet ursprung. Vi får veta hur och varför man firar Pingst. Filmen berättar om högtidens kristna ursprung. Vi får veta varför högtiden heter just Pingst och när man firar den. Pingst hör ihop med Kristi Himmelfärd och Påsken, men hur? Vad har dop, konfirmation och giftermål med Pingst att göra? Vad är en pingstbrud? Vi träffar Lizzie som undrar över varifrån traditionerna kommer och varför man firar Pingst. Serien *Därför firar vi* handlar om våra vanligaste högtider och traditioner som vi firar i Sverige. Vi får veta mer om hur de firas, varför de firas och vilket ursprung firandet har. Vi får också veta mer om liknande traditioner i andra länder.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Varför firar vi mors och fars dag?

Den sista söndagen i maj firar vi mors dag - och den andra söndagen i november firar vi fars dag. Som många svenska traditioner kommer idéerna från USA. I det här utbildningsklippet lär vi oss om dagarnas ursprung, när de kom till Sverige samt hur de firades förr i tiden och hur de firas idag. Du får även veta hur den kristna högtiden Mothering Sunday firades på 1600-talet och hur det firandet hänger ihop med dagens mors dag.

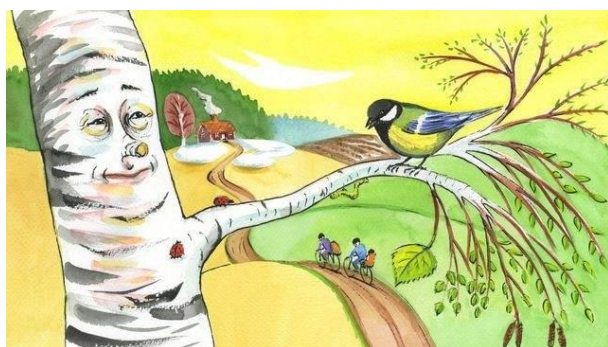
Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 7–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Radioprogram:

Tripp, Trapp, Träd – Vårkvitter

Lukas, 5 år, pratar om vad man kan göra på våren. Sopmaskinen sopar bort allt grus när snön smält. Vad händer mer på våren? Sagan Bort med gruset av Emma Virke och Agnes Forsell handlar om allt skräp som dyker upp när snön smälter. Berättare: Reine Brynolfsson. Låten Nattens äventyr av Kristofer Eng Radjabi och Soheila Safavadize, med sång av Sania Radjabi. Programledare: Baura MagnUSDottir.

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande ljud.

Tripp, Trapp, Träd – Vårtecken

Programledaren Baura MagnUSDottir träffar Hilma, 5 år, och pratar om vårtecken. Björken har fått musöron, alla blommor slår ut och Baura nyser av allt pollen. Hon är allergisk. Och så funderar de på hur våren låter. Sagan Björken av Bisse Falk och Ingela Almgren berättas av Reine Brynolfsson. Låten I drömmarnas värld från Chile av och med Gabriella Hansson och Vladimir Galdamez Garcia.

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande ljud.

Tripp, Trapp, Träd – Vårblommor

Tripp och Trapp tar sig över sjön med hjälp av en kameleont. Skelettet Ben Rangel ska träffa farmor, men vilka kläder ska ha på sig nu när det är vår och de ska ut och cykla? I holken spelas musikvideon Racerbil av Klas Widén med sång av Petra Hellsing. I biografen visas filmen med bröderna Maximilian och Charlie som åker raggabil för första gången. Sagan Under trädet av Viveka Sjögren berättas av Reine Brynolfsson.

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande ljud.

Tripp, Trapp, Träd - Vårfjäril

Tripp och Trapp flyger över sjön med hjälp av en citronfjäril. Skelettet Ben Rangel är detektiv och försöker lista ut vad det är för årstid. I holken spelas musikvideon Ta fram en penna av Klas Widén med sång av Petra Hellsing. I biografen visas filmen med Elsa-Desirée som bygger en fågelholk med sin pappa. Sagan Utflyktarna av Emma Adbåge berättas av Reine Brynolfsson.

Speltid: 14 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande ljud.

SOMMAREN:

Filmer:

Amanda längtar – Sommaren

Det är vår. Men Amanda längtar till sommaren med jordgubbar och värme och bad. Naturbilder från svensk natur i norr och söder. Finns även på jiddisch, kirundi, arabiska persiska, kurdiska/kurmanji, turkiska, bosniska, amhariska, ukrainska samt syntolkat

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 0–5 år. **Utförande:** Strömmande.

Varmt, kallt och mittemellan – Sommar

Vad är sommar? Meteorologer som kan väder säger en sak men för skolbarn är kanske sommarlov och badväder viktigast. Djurungarna ska växa färdigt och insekterna har bråttom att få fram nästa generation. Det ska samlas honung och byggas bon. Växterna som inte blommat på våren ska blomma nu och bli pollinerade av de aktiva insekterna.

Speltid: 8 min. **Målgrupp:** 6–9 år. **Utförande:** Strömmande.

Våra årstider – Sommar

Varje år har fyra årstider: höst, vinter, vår och sommar! Men vad är en årstid egentligen. I detta utbildningsklipp ska vi få veta mer om sommaren.

Speltid: 3 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Svensk folktro – Sommaren

Till folktron hör sådant som inte stämmer med religiösa läror eller vetenskap. Folktro är en tro på övernaturliga väsen och saker. Övernaturliga väsen kan likna människor eller djur men har speciella egenskaper. De övernaturliga kunde göra sådant som människor skulle vilja men inte kunde. Samtidigt var de lite farliga och man fick inte reta upp dem. Folktron handlade om hur man med hjälp av det övernaturliga kunde bota sjukdomar, vinna kärlek, skydda sitt hus mot ont, få lycka med skörden eller skydda sina djur. Allra viktigast var folktron vid årets stora högtider och fester som jul, påsk och midsommar. I denna film, som handlar om svensk folktro under sommaren, får vi veta en hel del om pingsten, Sveriges nationaldag och om midsommar. Vi får veta en hel del om slåtter, skörd och tröskning. Vi får veta när och varför vi firar midsommar. Varför kallas midsommarstången också för majstång och varför dansar vi runt den? Hur kan det vara att man gjorde så mycket just på midsommarnatten? Vi får höra om de "kloka gummorna och gubbarna" som gick baklänges på ängarna. Vi får veta varför man plockade olika sorters blommor och la under huvudkudden? Och inte minst tar vi oss tillbaka nästan 200 år i tiden och tittar in i ett gårdshus på landet för att se och höra hur folktron påverkade barn och vuxna på den tiden. Det är midsommarafton 1830. Sara och äldste sonen Otto sitter och dricker kaffe som är kokt på sumpen och diskuterar hur de ska fira midsommar. Otto har vilda planer på vad de ska hitta på. Sara är inte överens om alla hans påhitt...

Speltid: 14 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande

Svenska högtider – sommar

I Sverige firas många högtider under året. I det här utbildningsklippet går vi igenom några av de högtider som firas under sommaren. Bland annat får vi lära oss om vissa högtider som inte är kristna, som Sveriges nationaldag.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** från 9 år. **Utförande:** Strömmande.

Varför firar vi nationaldagen?

Den 6 juni är ett viktigt datum i Sverige - då firar vi vår nationaldag. Det finns flera anledningar till det: Gustav Vasa blev Sveriges kung den 6 juni 1523, och vi fick en grundlag den 6 juni 1809 som blev början på vår moderna demokrati. I utbildningsklippet berättar vi varför vi firar nationaldagen, och hur det kommer sig att vi även firar den svenska flaggans dag den 6 juni.

Utbildningsklippet är uppdelat i två delar: - Del 1 berättar om Sveriges nationaldag (00:00-02:12) - Del 2 berättar om svenska flaggans dag (02:13-SLUT)

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Gilla oss på Facebook!

Där berättar vi om nyheter och tipsar om aktuella filmer!

www.facebook.com/MediecenterVarmland

Därför firar vi Sveriges nationaldag

Den här korta filmen handlar om Sveriges nationaldag, en högtidsdag som inte är så gammal som vi kanske tror. Vi får veta hur och varför man firar Sveriges nationaldag. Filmen berättar om högtidens ursprung. Vi får veta varför man viftar med svenska flaggan. Filmen tar också upp att Sveriges nationaldag har bytt namn genom åren och lite om andra som firar

nationaldagar. Vi träffar Lizzie som undrar över varifrån traditionerna kommer och varför man firar Sveriges nationaldag. Serien Därför firar vi handlar om våra vanligaste högtider och traditioner som vi firar i Sverige. Vi får veta mer om hur de firas, varför de firas och vilket ursprung firandet har. Vi får också veta mer om liknande traditioner i andra länder.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Evas superkoll – del 19-Svenska flaggan

Eva berättar om hur den svenska flaggan har uppstått och varför vi har tre kronor och varför vi hurrar fyra gånger.

Speltid: 8 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Svenska flaggan gul och blå

Svenska flaggan är väldigt gammal men folket fick inte tillgång till flaggan förrän efter första världskriget. Innan var det kungen och militären som använde sig av den. Idag har många en egen flaggstång och vid utsatta flaggdagar hissar man den blågula flaggan. Men varför har vår flagga ett kors och varifrån kommer den? Hur ska flaggan behandlas och när ska man flagga. Det är några av sakerna som klippet tar upp.

Speltid: 3 min. **Målgrupp:** från 10 år. **Utförande:** Strömmande.

Evas superkoll – del 20 - Midsommar

Eva berättar om varför vi firar midsommar och var majstången kommer ifrån.

Speltid: 8 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Midsommarafton

I det här kunskapsklippet lär vi oss lite om varför vi firar midsommar och vilka aktiviteter man gör. Dessutom får vi veta varifrån traditionen kommer.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Varför firar vi midsommar?

I slutet av juni firas en av våra mest populära högtider - midsommar. Som med många högtider är firandet en blandning av religion, folktro och tradition. I utbildningsklippet får du se hur och varför vi firar midsommar, med exempel på gamla och nya traditioner. Du får även veta hur sommarsolståndet och Johannes Döparen har anknytning till

högtiden.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi - Midsommar

Den här korta filmen handlar om midsommar, en av Sveriges stora högtider. Vi får veta hur och varför man firar midsommar. Filmen berättar om högtidens ursprung. Vi får veta varför man reser en lövad stång och vad midsommar har med folktro och kristendom att göra. Filmen tar också upp vad man äter och vad man brukar göra på midsommar och varför. Vi träffar Lizzie som undrar över varifrån traditionerna kommer och varför man firar midsommar.

Speltid: 6 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Midsommarstång

Midsommar är en gammal medeltida svensk tradition och i dalarna är resning av midsommarstången en folkfest.

Speltid: 2 min. **Målgrupp:** förskola -12 år. **Utförande:** Strömmande.

Radioprogram:

Tripp, Trapp, Träd - Sommarsurr

Tripp och Trapp flyger över sjön med hjälp av en humla. Skelettet Ben Rangel är detektiv och försöker lista ut vad det är för årstid. I holken spelas musikvideon Getinglåten av Klas Widén med sång av Petra Hellsing. I biografen visas filmen med Alva och Love som fiskar krabbor på västkusten. Sagan Hej Tratt! av Joanna Rubin Dranger berättas av Reine Brynolfsson.

Speltid: 14 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande ljud.

HÖST:

Filmer:

[Amanda längtar – Hösten](#)

Det är sommar. Men Amanda längtar till hösten när hon ska börja skolan och man kan plocka svamp med mormor. Naturbilder från svensk natur i norr och söder. *Finns även på jiddisch, kirundi, arabiska, persiska, kurdiska/kurmanji, turkiska, bosniska, amhariska, ukrainska samt syntolkat.*

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 0–5 år. **Utförande:** Strömmande.

[Skrutt samlar höst](#)

Stop-motion-animerade dockfilmer om den lilla samlaren Skrutt som bor under en förskoletrapp. Nu är det höst och Skrutt letar efter natursaker. Manus: Helén Rundgren. Berättarröst: Vanna Rosenberg. *Finns även på: bosniska, finska, meänkieli, nordsamiska, jiddisch, engelska, arabiska, romani chib/kale samt somaliska.*

Speltid: 5x4 min. **Målgrupp:** förskola. **Utförande:** Strömmande

[Visste du? Därför byter löven färg på hösten](#)

Vad kommer efter sommaren? Jo, hösten förstås! Och trädens alla gröna blad blir röda, gula och orange! Men vet du varför löven ändrar färg på hösten? Det ska jag förklara.

Speltid: 2 min. **Målgrupp:** 6–9 år. **Utförande:** Strömmande.

[Hösten – en årstid](#)

Hösten är av våra fyra årstider. Den kan vara ljummen med sprakande färger men också regnig, grå och tråkig. Mörkret på dagarna kommer tidigare och sakta närmar vi oss vintern. Ungdomarna Milton, Sara och Henrietta beger sig i väg på ett skogsäventyr för att leta efter ett borttappat pennskrin. På vägen upptäcker de hösten i skogen. Filmen beskriver från

sommarens slut till vinterns intågande i november. Vi lär oss mer om hur djuren förbereder sig för vintern, vilka svampar man kan plocka och när bären i skogen är mogna. Varför blir det blåsig på hösten och vad är egentligen dimma? Hur kommer det sig att löven ändrar färg och vad är vinterdvala. Det är några av sakerna som filmen tar upp.

Speltid: 12 min. **Målgrupp:** 6–9 år. **Utförande:** Strömmande.

Våra årstider – Höst

Varje år har fyra årstider: höst, vinter, vår och sommar! Men vad är en årstid egentligen. I detta utbildningsklipp ska vi få veta mer om hösten.

Speltid: 3 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Löven ändrar färg på hösten

När hösten kommer med kallare luft och solljuset försvinner så händer det saker med löven. Från att tidigare varit gröna får de andra färger som gult, orange och rött. Vad är det som gör att löven ändrar färg och varför trillar de tills slut av från grenarna? Vilken tur att det finns insekter och andra djur som äter löv.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 7–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Den färgrika skogen – hösten och året

I Den färgrika skogen får vi veta allt om skogens glada färgskiftningar som mest syns på hösten. Även fotosyntes, nedbrytning och fröbildning förklaras. Varför blir trädens blad gula och röda på hösten? Vad sysslar maskarna i marken med? Sune Helénus har åter igen skapat en fantastisk naturfilm som är riktad till den unga publiken i skolan. I lugnt tempo tillsammans med

förklarande filmscener får eleven en överblick över hur träden överlever de fyra årstiderna och hur de växter som bara lever ett år kan växa åter nästa år igen.

Speltid: 12 min. **Målgrupp:** 8–13 år. **Utförande:** Strömmande.

Svensk folktro – Hösten

Till folktron hör sådant som inte stämmer med religiösa läror eller vetenskap. Folktro är en tro på övernaturliga väsen och saker. Övernaturliga väsen kan likna människor eller djur men har speciella egenskaper. De övernaturliga kunde göra sådant som människor skulle vilja men inte kunde. Samtidigt var de lite farliga och man fick inte reta upp dom. Folktron handlade om hur

man med hjälp av det övernaturliga kunde bota sjukdomar, vinna kärlek, skydda sitt hus mot ont, få lycka med skörden eller skydda sina djur. Allra viktigast var folktron vid årets stora högtider och fester som jul, påsk och midsommar. I denna film får vi veta en del om Mickelsmäss och den farliga Mikaelinatten. Och vi får veta en del om asaguden Oden, Alla Helgons dag och Halloween. Vi får höra om skogsrået, lindormen, glosen och andra övernaturliga väsen. Och inte minst tar vi oss tillbaka nästan 200 år i tiden och tittar in i ett gårdshus på landet för att se och höra hur folktron påverkade barn och vuxna på den tiden. Där har pigan Sissela samlat några av gårdens barn en dag i november för att varna dom för alla väsen som kryper fram när mörkret sänker sig över gårdar och hus.

Speltid: 14 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Svenska högtider – höst

I Sverige firas många högtider under året. I det här utbildningsklippet går vi igenom några av de högtider som firas under hösten.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi Kanelbullens dag

Den här korta filmen handlar om Kanelbullens dag, vår nyaste högtidsdag. Vi får veta hur och varför man firar den här dagen. Filmen berättar om högtidens ursprung och vilka som startade traditionen 1999. Vi får veta varför det är just kanelbullen man firar och varför den har blivit en svensk symbol, även utomlands. Vi träffar Edward Blom som bakar och berättar om varifrån

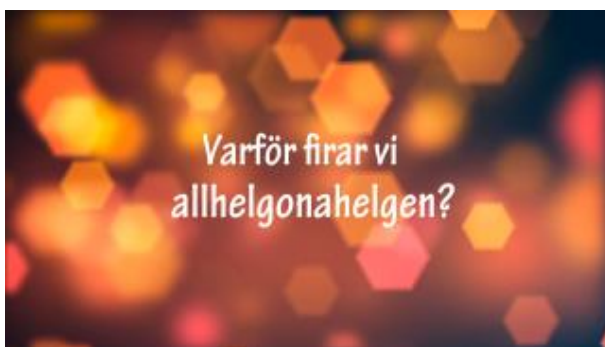
traditionen kommer och varför man firar Kanelbullens dag. Serien "Därför firar vi" handlar om våra vanligaste högtider och traditioner som vi firar i Sverige. Vi får veta mer om hur de firas, varför de firas och vilket ursprung firandet har.

Speltid: 7 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Evas superkoll – del 9 Halloween

Eva berättar om helgen med Halloween på fredag, Alla helgons dag på lördag och alla döda själars dag på söndag. Hon berättar om historien och bakgrunden till allt detta.

Speltid: 8 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Varför firar vi allhelgonahelgen?

Under allhelgonahelgen brukar många besöka kyrkogårdar för att tända ljus och minnas sina döda. I utbildningsklippet berättar vi att allhelgonahelgen egentligen är två kyrkliga helgdagar: alla helgons dag och alla själars dag. Du får också se hur helgen firas och lär dig vad en ljusständningsgudstjänst är. Filmen tar även upp hur allhelgonahelgen påminner - och skiljer

sig - från ett annat firande som brukar inträffa ungefär samtidigt: Halloween.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi - Allhelgonahelgen

Den här korta filmen handlar om Allhelgonahelgen, en lugn och stillsam högtid. Vi får veta hur och varför man firar Allhelgona. Vi får veta mer om högtidens ursprung. Vi får också veta varför det är så vanligt med att besöka gravar och att tända ljus under Allhelgonahelgen. Och varför heter högtiden Allhelgona? Dessutom svarar filmen på varför det finns två kyrkliga

dagar som är så lika till namnet, Alla helgons dag och Alla själars dag. Filmen berättar också om Allhelgonadagen som också har med de andra dagarna att göra. Vilka likheter har Allhelgonahelgen med Halloween? Följ med Lizzie som också undrar hur allt kring Allhelgonahelgen hänger ihop.

Speltid: 6 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Allhelgona

Allhelgona består av Allhelgonadagen, Alla helgons dag och Alla själars dag. Men vad är vad? I det här kunskapsklippet får vi i korthet veta mer.

Speltid: 2 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Varför firar vi Halloween?

Halloween är en högtid som ursprungligen kommer från kelterna, men vars senare traditioner kommit från USA. I utbildningsklippet får du veta varför vi firar Halloween och vad som ligger bakom traditionen med bus-eller-godis. Vi visar hur firandet ser ut i Sverige. Filmen tar även upp på vilka sätt Halloween påminner - och skiljer sig - från en annan högtid som firas

ungefär samtidigt: Allhelgonahelgen.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi Halloween

Den här korta filmen handlar om Halloween, en skrämmande och rolig högtid. Vi får veta hur och varför man firar Halloween. Vi får veta mer om högtidens ursprung. Vi får också veta varför det är så vanligt med pumpor, spöken och utklädnings under Halloween. Och varför heter högtiden Halloween? Filmen berättar också om seden med Bus eller godis och legenden om Jack O'Lantern. Vilka likheter har Halloween med Allhelgonahelgen? Följ med Lizzie som också undrar hur allt kring Halloween hänger ihop.

Speltid: 7 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

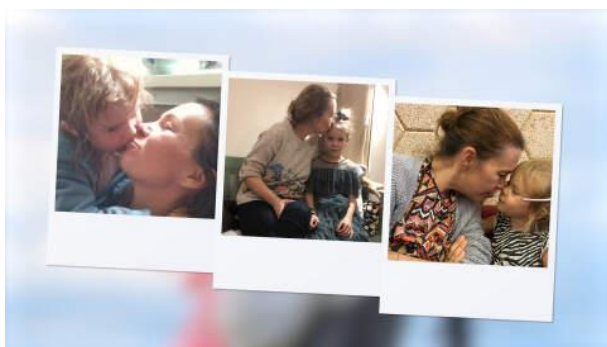

Våra högtider – Halloween

Höst. Temperaturen sjunker, löven faller och naturen förbereder sig för vinter. Visst verkar det lugnt och fridfullt? Känn efter. Är det verkligen fridfullt när dagarna blir kortare, mörkret varar längre och kylan fram-kallar kalla kårar? Nej, det är tid för bus eller godis, pumpor, spöken, skräck och död. Halloween har ett folktraditionellt ursprung. Halloween härstammar från keltisk

forntid och bär grunden till det moderna Halloweenfirandet vi känner till idag. Filmen handlar om Halloween utifrån ett historiskt, globalt och svenskt perspektiv. Vi får veta mer om vad hur traditioner under Halloween började en gång i Irland för ett par tusen år sedan. Vi får förklaringar till aktiviteter som Bus eller godis och varför många klär ut sig under Halloween. På vilket sätt har den irländska legenden om Jack med urkarvade pumpor att göra? Hur har högtiden på ganska kort tid blivit kunnat bli så populär i Sverige?

Speltid: 16 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Varför firar vi mors och fars dag?

Den sista söndagen i maj firar vi mors dag - och den andra söndagen i november firar vi fars dag. Som många svenska traditioner kommer idéerna från USA. I det här utbildningsklippet lär vi oss om dagarnas ursprung, när de kom till Sverige samt hur de firades förr i tiden och hur de firas idag. Du får även veta hur den kristna högtiden Mothering Sunday firades på 1600-talet och hur

det firandet hänger ihop med dagens mors dag.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 7–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi Mårtensgås

Den här korta filmen handlar om Mårtensgås, en högtid som är riktigt gammal. Vi får veta hur och varför man firar Mårtensgås. Filmen berättar om högtidens ursprung. Vi får veta vad gås har med högtiden att göra. Filmen tar också upp kopplingen mellan helgonet Martin av Tours och Mårtensgås. Vi träffar Edward Blom på gåsmiddag som berättar om varifrån traditionen

kommer samt om varför man firar Mårtensgås. Serien "Därför firar vi" handlar om våra vanligaste högtider och traditioner som vi firar i Sverige. Vi får veta mer om hur de firas, varför de firas och vilket ursprung firandet har. Vi får också veta mer om liknande traditioner i andra länder.

Speltid: 8 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Radioprogram:

Tripp, Trapp, Träd – Höstväder

Programledaren Baura Magnusdottir samtalar med Alice, 5 år, om hösten och att det då kan vara både varmt och kallt, samma dag. Då tittar Alice på termometern eller lyssnar på prognosen. Sagan Min vän Jonatan av Per Nilsson och Eva Jacobson handlar om vännerna som spanar och smyger i skogsgläntan och ser en fågel som ligger helt stilla. Är den död? Berättare: Reine

Brynolfsson. Ormlåten av Klas Widén och sång Petra Hellsing.

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande ljud.

Tripp, Trapp, Träd – Höstregn

Programledare Baura Magnusdottir träffar Nahom, 5 år, i regnet. De pratar om hösten och alla olika färger löven har. Nahom gillar de röda löven bäst. Hon gillar också att hoppa i lövhögar. Baura hoppar gärna i regnpölar. Sagan Plims paraply av Solja Krapu-Kallio och Sara Gimbergsson handlar om vad mycket man kan göra med ett prickigt paraply. Berättare: Reine Brynolfsson. Den västafrikanska traditionella visan Dropparna tid framförs Frida Holmgren och Robin Cochrane.

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande ljud.

Tripp, Trapp, Träd – Höstsvamp

Tripp och Trapp åker över sjön med hjälp av en svampbåt. Skelettet Ben Rangel ska träffa farmor och plocka svamp, men vad ska han för kläder på sig? I holken spelas musikvideon Har ni sett min katt? av Klas Widén sång av Petra Hellsing. I biografen visas filmen Gubben i stubben med Kiara. Sagan Didi och Gogo av Anna Höglund berättas Reine Brynolfsson.

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande ljud.

Tripp, Trapp, Träd: Höstlöv

Tripp och Trapp flyger över sjön med hjälp av ett höstlöv. Skelettet Ben Rangel är detektiv och försöker lista ut vad det är för årstid. I holken spelas musikvideon Hoppa långt hoppa kort av Klas Widén med sång av Petra Hellsing. I biografen visas filmen med Elina som firar Halloween med bus eller godis. Sagan Selmas väska av Ann Forslind berättas av Reine

Brynolfsson.

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande ljud.

VINTERN:

Filmer:

[Amanda längtar – Vintern](#)

Det är höst. Men Amanda längtar till vintern och snön. Hon vill att det ska bli jul, nyår och gnistrande stjärnor. Naturbilder från svensk natur i norr och söder. *Finns även på jiddisch, kirundi, arabiska, persiska, kurdiska/kurmanji, turkiska, bosniska, amhariska, ukrainska samt syntolkat.*

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 0–5 år. **Utförande:** Strömmande.

[Varmt, kallt och mittemellan – Vinter](#)

Vad är vinter? Är det barmark, blåst och regn? Eller är det massor av snö, mörker och kyla? Det kan se olika ut i vårt långa land. Det kan vara att åka skidor, titta på djurspår och bygga snögubbar. Här berättar meteorologer och biologer mer om vintern i naturen.

Speltid: 8 min. **Målgrupp:** 6–9 år. **Utförande:** Strömmande.

[Vinter – en årstid](#)

Vintern är en av våra fyra årstider och infaller mellan hösten och våren. Sakta kommer mörkret och kylan krypande och dagarna blir kortare. Många blir trötta och orkeslösa och väntan på ljusets återkomst känns som en evighet. Under vintern förändras naturen runt omkring oss. Både djur och träd förbereder sig på olika sätt inför den långa vintern. När snön faller från himlen blir

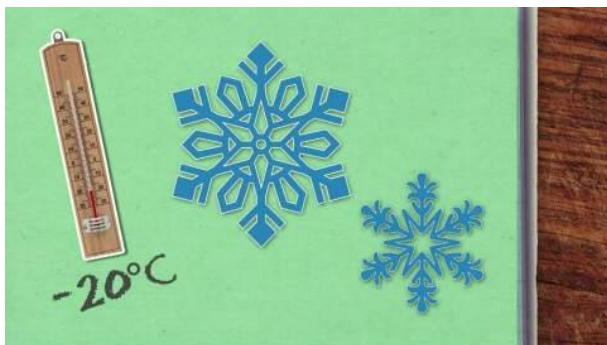
många glada, det blir tystare och ljusare och nu kan man åka skidor, göra snögubbar och åka skridskor till exempel. Filmen tar ett helhetsgrepp från den första vintermånaden till att årstiden våren tar över.

Speltid: 6 min. **Målgrupp:** 6–9 år. **Utförande:** Strömmande.

[Visste du? Det gör björnar på vintern](#)

Vinter. Ibland får den här kalla, snöiga årstiden oss att önska att vi fick krypa ner i sängen och inte vakna förrän på våren, som en björn. Men sover verkligen björnar hela vintern? Vaknar de inte ibland ens för att åka skridskor, eller skidor? Eller för att njuta av en kopp varm choklad? Kom igen nu, värm upp så ska jag förklara

Speltid: 2 min. **Målgrupp:** 6–9 år. **Utförande:** Strömmande.

Visste du? Varje snöflinga är unik!

Att hitta två identiska snöflingor är i stort sett omöjligt. För att förstå varför, måste vi först ta reda på hur snöflingor blir till.

Speltid: 2 min. **Målgrupp:** 6–9 år. **Utförande:** Strömmande.

Visste du? Det äter djuren på vintern

På sommaren är naturen som ett enda stort skafferi för våra vänner djuren! Bär här, örter där... Men på vintern faller temperaturen, allt fryser, och snön börjar falla. Så vad äter våra vänner på vintern? Hämta lite mellanmål så ska jag förklara!

Speltid: 2 min. **Målgrupp:** 6–9 år. **Utförande:** Strömmande.

Den vita skogen – vintern

I filmen Den vita skogen får vi lära oss om trädens liv under vintern. Varför smäller det i skogen vid sträng köld? Vilken uppgift har sockret i de gröna barren? Och hur kommer det sig att träden överhuvudtaget klarar av den kalla årstiden? Sune Helénus har fulländat serien om skogen med denna sista film av tre.

Speltid: 12 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Våra årstider – Vinter

Varje år har fyra årstider: höst, vinter, vår och sommar! Men vad är en årstid egentligen. I detta utbildningsklipp ska vi få veta mer om vintern.

Speltid: 3 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Svenska högtider – vinter

I Sverige firas många högtider under året. I det här utbildningsklippet går vi igenom några av de högtider som firas under hösten. Bland annat får vi lära oss att julaften har sitt ursprung i kristendomen.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Svensk folktro – vinter

Till folktron hör sådant som inte stämmer med religiösa läror eller vetenskap. Folktro är en tro på övernaturliga väsen och saker. Övernaturliga väsen kan likna människor eller djur men har speciella egenskaper. De övernaturliga kunde göra sådant som människor skulle vilja men inte kunde. Samtidigt var de lite farliga och man fick inte reta upp dem. Folktron handlade om hur

man med hjälp av det övernaturliga kunde bota sjukdomar, vinna kärlek, skydda sitt hus mot ont, få lycka med skörden eller skydda sina djur. Förr i tiden trodde man att det var särskilt mycket trolldom och otyg i farten under de stora högtiderna. Det gällde speciellt under julen. I denna film, som handlar om svensk folktro under vintern, får vi veta en hel del om adventstiden, luciafiranden, julen och om nyårsfiranden. Vi får veta varför vi fortfarande idag går i luciatåg. Vi får höra om jultomten som kommer på julafton, vad tomtégubben gör på gården och varför vi skjuter raketer vid nyårsfirandet. Och inte minst tar vi oss tillbaka nästan 200 år i tiden och tittar in i ett gårdshus på landet för att se och höra hur folktron påverkade barn och vuxna på den tiden. Det är julaftonsmorgon och två av gårdens barn, Alma och Erik, hjälper till med julförberedelserna. Pigan Sissela står och håller kanel i strängar på gröten till gårdens tomtégubbe...

Speltid: 17 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Varför firar vi advent?

I december, när det är som allra mörkast, brukar många fira advent. Ordet betyder ankomst. Utbildningsklippet berättar om vilken roll advent spelar för kyrkoåret och varför vi firar advent. Du får lära dig om de vanligaste traditionerna samt historien bakom adventskalendern, adventsstjärnan och adventsljusstaken.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi - Advent

Den här korta filmen handlar om Advent, en förberedelsestid inför julen. Vi får veta hur och varför man firar Advent. Vi får veta mer om högtidens ursprung. Vi får veta också varför det är så vanligt med att besöka kyrkan och att tända ljus på första advent. Och varför heter högtiden Advent? Dessutom svarar filmen på varför man sätter upp adventsljusstakar och hänger stjärnor i fönsterna. Varifrån kommer traditionerna med adventskalendrar, eller julkalendrar som det också heter. Vi träffar Jonatan som också undrar hur allt kring Advent hänger ihop. Serien *Därför firar vi* handlar om våra vanligaste högtider och traditioner som vi firar i Sverige. Vi får veta mer om hur de firas, varför de firas och vilket ursprung firandet har. Vi får också veta mer om andra liknande traditioner i andra länder.

Speltid: 7 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Våra högtider - Advent

Advent är en kyrkohelg som infaller fyra söndagar före julafton. Den inleder julen men också det kristna kyrkoåret. Även om julförberedelser nuförtiden påbörjas ännu tidigare, så utgör advent ännu en markering att julen närmar sig. Ordet advent betyder ankomst på latin. I den här filmen får vi lära oss mer om advent och julförberedelserna i december.

Filmen och Nordiska museet hjälper oss att förstå hur allt hänger ihop och varifrån traditionerna kommer. Vad händer under advent? Varför hänger vi upp adventsstjärnor i våra fönster och tänder adventsstakarna med de fyra ljusen? Varifrån kommer adventskalendern? Hur kan det komma sig att kyrkorna fylls av folk just första advent?

Speltid: 15 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Evas superkoll – del 2-Lucia

Eva berättar om varför vi firar lucia och om alla olika traditioner som har smält samman till vår lucia idag.

Speltid: 8 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande

Varför firar vi lucia?

Visste du att luciafirandet idag fortfarande har en sak gemensam med firandet förr i tiden – att bringa ljus i mörkret. I det här utbildningsklippet får du veta varför vi firar lucia och hur man firade förr i tiden. Vi visar några vanliga traditioner och du får veta mer om varför vi har lussebullar och sjunger luciasånger.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:**

Strömmande.

Därför firar vi - Lucia

Den här korta filmen handlar om Lucia, en tradition som nästan alla i Sverige firar. Vi får veta hur och varför man firar Lucia. Vi får veta mer om högtidens ursprung. Vi får veta också varför Lucia och hennes följe sjunger sånger och vilka karaktärer som finns med i Luciatåget. Varför heter högtiden Lucia och vilken koppling finns det med helgonet Lucia i Italien? Dessutom tar filmen upp varför Lucia har ljus i håret och stjärngossarna stjärnor i händerna. Varifrån kommer traditionerna med att äta lussebulle? Vi träffar Jonatan som också undrar hur allt kring Lucia hänger ihop.

Speltid: 7 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Våra högtider – Lucia

Lucia, ett helgon från Italien eller en dräng på 1800-talet? Traditioner är inte alltid vad man tror. Säg lucia eller luciatåg och många ser framför sig en vitklädd gestalt med ljuskrona som högtidligt skrider fram, åtföljd av tärnor, stjärngossar och möjligen någon tomte. I den här filmen får vi lära oss mer om lucia och luciatåget. Filmen och Nordiska museet hjälper oss att förstå hur allt

hänger ihop och varifrån alla olika traditioner med lucia kommer och har ändrats. Vad har det katolska helgonet Sankta Lucia gemensamt med högtiden lucia? Varför är dagens Lucia oftast vitklädd och med en ljuskrona i håret? Varifrån kommer luciasången? Hur kan det komma sig att det finns så många olika figurer med i luciatåget?

Speltid: 14 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande.

Ljusstöpning

I det här kunskapsklippet får vi veta hur ljusstöpning går till och varför man stöper ljus innan jul.

Speltid: 1 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Julgranen

I detta kunskapsklipp får vi veta mer om varför vi har julgran och varifrån traditionen kommer ursprungligen.

Speltid: 1 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Julgodis

I detta kunskapsklipp får vi veta mer om vad typiskt julgodis är och varifrån seden med att göra eget julgodis kommer.

Speltid: 1 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Pinos dagbok – Pinos jul

Det är julafton. Pino får besök av sina vänner Pinolina och Pingvinen. Även tomten kommer såklart. *Finns även på kinesiska, romani arli, serbiska, sydsamiska, tigrinja och japanska*

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** 0–5 år. **Utförande:** Strömmande.

Evas superkoll - del 4 Jul

Eva berättar om varför vi har firat jul långt innan vi började tro på Jesus, varför det heter jul och var vår nutida tomte kommer ifrån.

Speltid: 8 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande

Därför firar vi jul

Vi får veta hur och varför vi firar julen. Vi lär om högtidens ursprung och att det hela började med Kristi födelse. I den korta filmen lär vi oss också om hur man firade förr och varför det heter julklapp. Vi tar också del av berättelsen om julgranen och var vår tomte kommer ifrån. Vi får träffa Sara som beskriver hur allt hänger ihop.

Speltid: 7 min. **Målgrupp:** från 6 år. **Utförande:** Strömmande

Varför firar vi jul?

Varför firar vi jul och hur skiljer sig dagens julfirande från förr i tiden? Vad är vintersolståndet? Och varför är vissa datum under julen speciella? I det här utbildningsklippet berättar vi mer om julen – en av de största kristna högtiderna. Du får även veta mer om varför vi har julgran, jultomte, julbord och julklappar.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Julen – en kristen högtid

Julen är en av kristendomens viktigaste högtider. I det här utbildningsklippet får du se exempel på hur, när och varför man firar jul runt om i världen. Du får även höra den, inom kristendomen, centrala berättelsen om Maria och Josef samt hur deras son Jesus föddes i ett stall i Betlehem.

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 10–15 år. **Utförande:** Strömmande.

Historien om julen

I den här mysiga, animerade julberättelsen får vi lära oss om julens traditioner och hur det kommer sig att många firar jul i Sverige. Vi undersöker hur det såg ut förr när man firade jul i Sverige och varifrån traditionerna kommer. Vi går igenom olika traditioner och begrepp som advent, julklappen, jultomten, julgranen, och julmaten! Vi får reda på vem Sankt Nikolaus var, att man tidigare hade julgranen i en kruka på bordet och att pepparkakor var väldigt lyxiga förr i tiden.

Speltid: 14 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Berättelsen om julen – från ursprung till dagens jul

Julen är en högtid som är fylld av mat, presenter och olika traditioner. Innan kristendomen firade man i Skandinavien midvinterblot under årets mörkaste tid. Kristendomen och den katolska kyrkan ville utplåna tron på de gamla gudarna. Vi började nu fira Kristi födelse i stället för midvinterblot. Nya traditioner kom. Julklappar i form av "klappar" kastades in genom dörren med elaka rim. Julbocken gjorde sitt intåg och från Tyskland kom julgranen och adventskalendern. Den urgamla gårdstomten fick konkurrens av en ny röd tomte som hade rötter från ett helgon i nuvarande Turkiet och fått utseendet från Coca Cola-reklamen. Nya traditioner med Kalle Anka på julafton och årets julklapp har gjort att den svenska julen är en blandning av gamla och nya traditioner.

Speltid: 12 min. **Målgrupp:** 5–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Tomtens historia – gårdstomten och jultomten

Traditioner förändras hela tiden. Det har tomten i Sverige också gjort. Vi har ju faktiskt två, helt olika tomtar. Vi har den riktigt gamla gårdstomten som är känd sedan medeltiden. Han var liten och grå. Gårdstomten hjälpte till på gården och skänkte lycka till den. Men ve och fasa om han inte fick sin gröt eller att gårdens folk inte gjorde sitt arbete. Då kunde det hända hemska saker. Gårdstomten var inte alltigenom god. Vi hade också ett mellanspel där julbocken delade ut julklappar. När den röda jultomten gjorde entré på 1800-talet fick han låna namnet från folktrons gårdstomte. Den röda tomten var annorlunda - han jobbade bara en dag om året -och hade lite jämnare humör - och allt han krävde var snälla barn. I den här filmen får vi lära oss om svenska traditioner och tomtarnas historia. Vi får även höra om tomten i andra länder.

Speltid: 12 min. **Målgrupp:** 5–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Nisse och jultraditionerna

10-åriga Maja ska fira jul tillsammans med pappa Robert. Maja har många frågor om julen, men pappa är så upptagen med alla förberedelser som hör julen till. Då visar det sig att det i deras lägenhet bor en liten hustomte som heter Nisse. Nisse kan allt om julen!

Speltid: 4x5 min. **Målgrupp:** 6–12 år.
Utförande: Strömmande.

Nisse och jultraditionerna – julafton

Pappa Robert har gått upp tidigt för att baka pepparkakor, men snart är köket rökfyllt och pepparkakorna förkolnade. En dålig start på dagen för Robert blir en bra start på dagen för Maja. I morgonkaoset träffar hon en ny liten kompis – hustomten Nisse. Nisse har julen med ro och kan allt om den. Maja frågar honom varför man firar jul och varför man har adventsljus. Frågor som Nisse mer än gärna besvarar.

Nisse och jultraditionerna – julgranen

Det är dags att klä granen. Pappa Robert står och grymtar och stökar med ljusslingan. Plötsligt blir det överbelastning och elen försvinner! Under tiden får Maja en historisk genomgång av julgranens ursprung av hustomten Nisse. Det visar sig att strömavbrottet kanske inte var Roberts fel egentligen. Den magiske hustomten verkar ha både ett och två fingrar med i spelet.

Nisse och jultraditionerna – julmaten

Nisse äter egentligen bara snöflingor, men det betyder inte att han är okunnig när det kommer till julmatens historia. Nisse kan ju allt, vilken han gärna skryter om, så han passar på att gå igenom även pepparkakans historia och hur det kommer sig att vi tittar på Kalle Anka varenda jul.

Nisse och jultraditionerna – jultomten

Maja börjar bli otålig. När ska de egentligen öppna julklapparna? Nisse lyckas avleda hennes uppmärksamhet med en busig lektion. Hur uppstod julklappstraditionen? Nisse visar genom att kasta pinnar på Majas pappa. Till sist, när pappa Robert ska ge sig iväg för att köpa tidningen, då klampar jultomten in genom dörren. Men vem är det egentligen som gömmer sig bakom det vita skägget?

Våra högtider – Julens traditioner

Den här filmen handlar om julens vanligaste traditioner. Julens traditioner är många, ja hundratals! En del traditioner känns självklara att vi har men när man börjar tänka efter så är det ganska invecklat. Filmen går igenom traditioner såsom julgranen, julpynt, juldansen, julsånger, julmaten med julskinka, köttbullar och lutfisk, varför vi tittar på julprogram på julen och så

julklappar förstås. Filmen tar också upp alla olika juldagar och varför de heter så. Följ med Jonna och Jonatan när de undrar hur allt med julens traditioner hänger ihop.

Varför släpar vi in en julgran och varifrån kommer den traditionen? Varför ser julbordet ut som den gör idag och har det alltid sett ut så? Varför dansar vi runt granen? Hur såg jultraditionerna ut för fattiga och rika förr i Sverige? När tar julen slut?

Speltid: 13 min. **Målgrupp:** 9-15 år. **Utförande:** Strömmande.

Våra högtider – Julens ursprung

I den här filmen får vi lära oss om julens ursprung, som går flera tusen år tillbaka. Ursprunget hittar vi både i forntidens vinterfester som midvinterblot och i kristendomens berättelser om Jesu födelse. En del traditioner härstammar från Norden och några från andra delar av världen. Hur hänger allting med julen ihop idag och förr? Följ med Jonna och Jonathan på julens historiska resa.

Varför firar vi jul? Hur firade man jul förr? Varifrån kommer traditionen med att sjunga julsånger? På vilket sätt har dagens julfirande kopplingar till historiska händelser både i Sverige och internationellt? Varifrån kommer ordet jul?

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** 9-15 år. **Utförande:** Strömmande.

Våra högtider – Jultomten

Den här filmen handlar om jultomtens historia. Jultomten känner nästan alla till, men varifrån kommer tomten egentligen? Idag är jultomten oftast klädd i röd dräkt, har vitt skägg, säger "Ho ho ho" och kommer med julklappar. Men så har det inte alltid varit. Dagens jultomte är en ganska ny företeelse. Det som lett fram till dagens jultomte har ursprung både i Främre Asien på

200-talet, folktron i Norden och marknadsföring i USA.

Jonatan undrar hur allt hänger ihop och folklivsforskare Tommy reder ut allt. Han berättar om gårdstomten, Sankt Nikolaus, Santa Claus, Julbocken, Jenny Nyströms tomtar och annat som lett fram till dagens jultomte.

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** 9-15 år. **Utförande:** Strömmande.

Därför firar vi – Nyår

Filmen handlar om Nyår, en högtid som så gott som alla firar. Vi får träffa Jonathan som undrar hur och varför man firar årets sista och årets första dag. Filmen berättar om högtidens ursprung, vi får veta varför man har fyrverkerier och nyårslöften och tar också upp vilka andra traditioner som är knutna till nyår och varifrån de kommer. Hur man firar nyår i några andra länder

och kulturer i världen?

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 6–12 år. **Utförande:** Strömmande.

Det kinesiska nyåret

Det kinesiska nyåret firas av nära 1,5 miljarder kineser varje år. Nyckelorden för nyårsfesten är familj, festligheter och fyrverkerier! För många kineser är nyåret den största och viktigaste av årets alla högtider. I det här utbildningsklippet får du veta hur och varför man firar högtiden. Du får bland annat höra den spännande berättelsen om odjuret Nian, och hur människorna kom på att de

kunde skrämman bort monstret!

Speltid: 5 min. **Målgrupp:** 10–15 år. **Utförande:** Strömmande.

Eleverna kan göra egna konton och strömma media på vår SLIPlay-sida!
Här hittar du en [lathund](#) till hur man skapar elevkonto!

Radioprogram:

barn. Paula McManus läser Den heliga natten.

Den heliga natten

När Selma Lagerlöf var liten brukade hennes farmor berätta sagor. När hon dog var det som om hon tagit alla sagor och visor med sig. Dörren till en förtrollad värld stängdes. Men så öppnades den en dag på glänt och ut kom en julberättelse. Selma Lagerlöf skrev ned den. Berättelsen handlar om en kall natt för länge sen och om en man som behövde hjälp att värma sitt nyfödda

Speltid: 2x11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande** Strömmande ljud.

Småsagor: Lilla Vinterboken

En saga om en alldeles speciell årstid. Vintern kan nämligen vara helt magisk. Tänk vad mycket som låter och känns bara på vintern! Snöflingorna som faller precis som stjärnor. Snön som blir ett mjukt och fluffigt täcke på marken. Det härliga knarret under skorna när man går. Men det kan också vara rysligt kallt och blåsa upp till snöstorm. En sak är säker, på vintern kan man ha riktigt roligt! Gizem Erdogan läser Görel Kristina Näslunds faktabok om vintern, illustrerad av Kristina Digman.

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande** Strömmande ljud.

Tripp, Trapp, Träd: Vinterkyla

Hilma, 5 år, tycker att sommaren är den bästa årstiden. Nu på vintern är det så kallt och man måste ha så mycket kläder på sig. Men det är kul att åka pulka! Och det är härligt med snö. Sagan En frusen krokodil av Emma Virke berättas av Reine Brynolfsson. Låten Jag fryser av Kristofer Eng Radjabi med sång av Elias Eng Radjabi. Programledare; Baura Magnusdottir.

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande ljud.

Tripp, Trapp, Träd: Vinterspår

Programledare Baura Magnusdottir gör en snöhög och ska bygga en igloo när Nova, 5 år, kommer. Det bästa med vintern är snön, tycker Nova. Men hur vet man att det är natt när det är mörkt hela dagen? Nova och Baura gör mönster i snön och lyssnar på sagan Snön av Tuvalisa Rangström och Hannah Arnesen som handlar om det lilla knyttet Nix som läser om spår i snön.

Berättare: Reine Brynolfsson. Låten Ugglan är skriven av Klas Widén, med sång av Petra Hellsing.

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande ljud.

Tripp, Trapp, Träd: Isvinter

Tripp och Trapp tar sig över den isbelagda sjön med hjälp av trollsländan. Skelettet Ben Rangel är detektiv och försöker lista ut vad det är för årstid. I holken spelas musikvideon Vårat hus av Klas Widén. I biografen visas filmen med Tilde och Ellie som gör en reflexbana så de hittar sina gosedjur ute i snön. Sagan Vinterkväll av Ann-Helén Laestadius och Jessika Berglund berättas

av Reine Brynolfsson.

Speltid: 11 min. **Målgrupp:** förskolan. **Utförande:** Strömmande ljud.

SPELFILM:

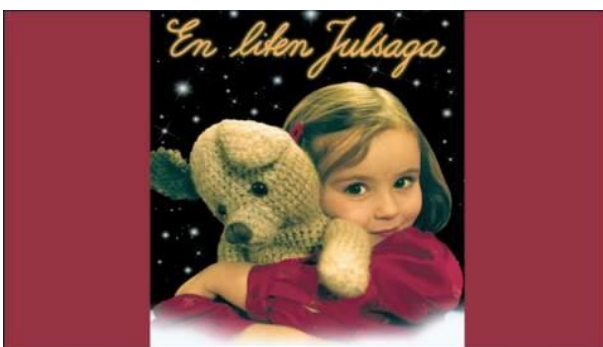

De hungriga björnarna och resan till Nordpolen

Nisse och Misha måste reparera taket fast de helst vill baka kakor och de försöker motstå vintervilan genom att prova på kaffe. Snön ska ju göra skogen till en stor vit smarrig maräng, eller? Det blir inte riktigt som de tänkt sig - men när en brevduva kommer med en frusen inbjudan får björnarna ett äventyr utöver det vanliga. Bygger

på en bok av Zbyněk Černík. Originaltitel: Mlsné medvedí příběhy: Na pól!. Lämplig för: F-åk 2.

Speltid: 43 **Produktionsår:** 2024 **Utförande:** Strömmande.

En liten julsaga

När Ina är med sin mamma och handlar tappar hon bort sin älskade nalle. Nallen tas om hand av en farbror som i sin tur glömmmer den på posten där nallen råkar hamna i en postsäck med adress Luleå. Medan Ina hemma i Stockholm saknar sin förlorade nalle upplever nallen en mängd äventyr runt om i Sverige för att slutligen, av en tillfällighet, åter hamna i händerna på Ina –

nu som en julklapp från hennes storebror som kommer hem från Amerika. En film för de minsta om att förlora – och återfå – det som skapar trygghet i tillvaron. Lämplig för: F-åk2

Speltid: 58 **Produktionsår:** 1999 **Utförande:** Strömmande.

Skogsdjuren

Stenkullen (30 min)

En liten näbbmusfamilj, bestående av mamma, tre barn och mormor, bor vid bäcken. Men en dag kommer ett kraftigt regn som förstör dammen uppströms och förändrar landskapet. Familjens hus förstörs och de tvingas lämna sina hemtrakter på jakt efter en ny boplats. I tumultet

efter översvämningen möter de en ensam äldre lite dement musfarbror, som har en skattkarta i form av ett frimärke. Kanske leder den till det förlovade landet – Stenkullen? Lämplig för: F- åk 3.

Förfilm: Höstens hemligheter (10 min)

Trädens löv har guldkant och rostigare toner. Snart ska frostens andedräkt få dem att släppa taget om grenarna. Men först ska skogens djur samlas för att ta del av höstens hemligheter! Lämplig för: F-åk 3.

Speltid: 40 min (30+10). **Produktionsår:** 2023 **Utförande:** Strömmande.

Trollvinter i Mumindalen

Det är vinter i Mumindalen, men Mumintrollet vill inte gå i ide, han vill undersöka vintern. Snart upptäcker han att märkliga varelser går omkring i den midvintermörka snön och verkar vänta på en märklig och efterlängtd gäst. Gästen kallas för Julen och ivriga får Mumintrollen lära sig allt om den fantastiska juletiden. Mumintrollen, skapade av finska Tove Jansson, älskas av barn och

vuxna från hela världen. Lämplig för: åk F-3.

Speltid: 80 min. **Produktionsår:** 2017 **Utförande:** Strömmande.

**Har du och dina kollegor koll på vad Mediecenter
har att erbjuda er?**

**Om inte kommer vi gärna och berättar om vår verksamhet!
Vi går också igenom SLIPlay och alla dess funktioner.**

**HÖR AV ER SÅ BOKAR VI IN ETT BESÖK!
Tfn.010-833 10 60, mcv@regionvarmland.se**

Rabbit Academy – Uppdrag rädda påsken

Max har äntligen nått målet. Att bli den första stadsharen som går påskhararnas mästarutbildning. I påskhararnas skola får Max och hans vänner läras sig att hitta sina egna superkrafter för att skydda påsken. Men så händer det otänkbara. Det gyllene ägg som är skolans mest kraftfulla magiska föremål blir helt svart. Påsken är hotad! Haren Leo har lurat en

rävfamilj att stjäla alla påskägg. Det är en elak plan för att sabotera högtiden. Nu måste Max och vännerna rädda påsken, men ska de våga lita på räven Ferdinand? Bygger på boken En dag på kaninskolan av Albert Sixtus och Fritz Koch-Gota Originaltitel: Die Häschenschule - Der große Eierklauf. Lämplig för: åk F-6

Speltid: 73 min. **Produktionsår:** 2022 **Utförande:** Strömmande.

Trolltyg i tomteskogen

Familjefilm. Stifta bekantskap med det elaka trollbarnet Fjant, den sibiriske tomten Kostja och alla de andra oförglömliga karaktärerna i Tomteskogen! Tomtar och troll har i alla tider varit fiender. Det som trollen framför allt retar sig på är att tomtarna släpper ut de djur som trollen lyckats fånga. Tomtarna måste bort, skogen är för liten för både tomtar och troll, säger trollen. På trollen Tors och Lisas bröllopsdag sätter de stora starka trollen

sin elaka plan i verket, men störst är inte alltid starkast. Lämplig för: åk F-6.

Speltid: 47 min. **Produktionsår:** 1980. **Utförande:** Strömmande.

Rädda tomten!

Julius är åtta år och bor på ett barnhem. Han älskar att höra föreståndarens berättelser om hur tomten hade med sig Julius till barnhemmet en kall julafton för sisådär åtta år sedan. De äldre killarna på barnhemmet tycker Julius är barnslig och föreståndarens gulleggris och de ger honom tjuvnyp när helst de kommer åt. Men så sker något märkligt och Julius hamnar helt plötsligt i en magisk vintrig

parallellvärld med julbockar, marsipangrisar, julänglar och tomtenissar. Tomten är borta, julen är i fara. Originaltitel: Den magiske juleæske. Lämplig för: åk 1–5.

Speltid: 80 min. **Produktionsår:** 2016 **Utförande:** Strömmande.

Familjen Jul

Hugo får oväntat besök av nissen Pixy som inte hann med de andra nissarna hem till Nordpolen. Pixy måste därför bo hos Hugo i ett helt år, ända tills det blir jul igen och Pixys nissefamilj kommer tillbaka. Men det blir inte lätt för Hugo att hålla Pixy gömd för omvärlden i ett helt år. Särskilt inte med en julfientlig pappa, en sur grannkärring och en varm sommarsemester med en nisse som inte tål värme. Danskt tal/svensk text. Barntillåten. Originaltitel: Familien Jul.

Speltid: 97 min. **Produktionsår:** 2014. **Utförande:** Strömmande.

Familjen Jul i tomtarnas land

Livet är magiskt när bästa kompisen är en tomtenis. När tomtenissen Pixy dyker upp redan 1 december är det en överraskning! Fast han är mest där för att hämta mössan som han glömde förra året. Men mössan döljer också en hemlighet - hans magiska alvkula. Av en olyckshändelse råkar Hugo Jul ha sönder Pixys magiska kula, vilket gör att Pixy förlorar sin alvmagi och snabbt börjar åldras och bli gammal. Hugo är nu den enda som kan sätta ihop kulan igen och rädda Pixy. För att lyckas måste han resa till tomtarnas land, där det finns en liten tomteby. Men alla tomtenissar i byn är inte hjälpsamma. Det finns också nissar och troll som vill förstöra för både Pixy och Hugo. Svenskt tal. Barntillåten. Originaltitel: Familien Jul i nissernes land.

Speltid: 88 min. **Produktionsår:** 2016 **Utförande:** Strömmande.

A Christmas Carol

Klassiker. Dickens klassiska julsaga om Ebenezer Scrooge. Julen är bara "strunt och humbug" för Scrooge. Han är en girigbuk, vars enda strävan är ekonomisk framgång, och det har gjort honom till en bitter och ensam gammal man. Men en julafton får han besök av andarna från förgångna, nuvarande och framtida jular. Det lär honom att till slut öppna sitt hjärta för julens sinnelag och för den glädje som vänner och familj innebär. Engelskt tal/svensk text eller [otextad](#). Lämplig för: åk 4-gy.

Speltid: 60 min. **Produktionsår:** 1977. **Utförande:** Strömmande.

The Fourth King

Detta är den okända historien om den fjärde vise mannen, hans kamel och vad som hände dem på deras väg till Betlehem. Det är samtidigt en fin liten saga som passar bra att inleda julen med. Lämplig för: åk 4-9.

Speltid: 26 min. **Produktionsår:** 2011

Utförande: Strömmande.

Finns i två versioner:

[The Fourth King](#) Svenskt tal/svensk text.

[The Fourth King](#) Engelskt tal/engelsk text.

Malous jul

14-åriga Malou gör allt för att slippa familjehemmet hos de julälskande Bibi och Leif. Men de är beredda att kämpa för henne. När Malou träffar den vresige gårdstomten Nils som bor på loftet försöker de tillsammans få Malou utslängd från ön....En rolig och hjärtevärmade berättelse om utanförskap, tillit och om att hitta hem där man minst anar det. Ett sant litet

julmirakel med en dejlig twist. Lämplig för: åk 6-gy.

Speltid: 87 min. **Produktionsår:** 2020 **Utförande:** Strömmande.

TIPS PÅ LÄNKAR

<http://www.nordiskamuseet.se/aretsdagar>

Välkommen till Årets dagar. Här kan du läsa mer om årets högtider, helgdagar, traditioner, seder och bruk – när, hur och varför?

<http://www.levandekulturarv.se/>

Levande kulturarv är Sveriges webbplats om Unescos konvention om trygghet av det immateriella kulturarvet. Det handlar om traditioner, sedvänjor, färdigheter, uttryck och kunskaper som förs vidare mellan människor. Alla kan vara med och synliggöra kulturarvet, stärka dess förutsättningar och inspirera till att hålla det levande.

<http://hogtider.wordpress.com/>

Varför firar vi midsommar i Sverige? Hur länge har vi ätit sill? Välkommen till en blogg om hur och varför vi firar. En samling med över 300 frågor och svar om olika svenska (och en del andra) högtider och traditioner.

www.so-rummet.se

SO-rummet är en gratis digital lärresurs och Sveriges största och mest välsorterade länkbibliotek för skolans samhällsorienterade ämnen: historia, religionskunskap, geografi och samhällskunskap.

<https://skolbanken.unikum.net/skolbanken>

Här delar pedagoger från hela landet på inspiration i form av tusentals pedagogiska planeringar, matriser och samtalsmallar. Du får vara med om du vill, det kostar ingenting att använda Skolbanken eller dess innehåll.

<https://forskoleforum.se/artiklar/samtalskort-om-arstider-och-teman>

Samtalskort för förskolan om årstider och teman som finns för utskrift.

Temabladen är till för att inspirera dig och underlätta för dig i ditt arbete. De innehåller tips på material och länkar inom resp. område.

Allt är länkat till Mediekatalogen!

Du hittar fler temablad på vår hemsida www.regionvarmland.se/mediecenter

Har du andra områden du vill ha ett temablad till?

E-posta eller ring oss så hjälper vi dig!